

Mikä ihmeen MONDIORING?

Mondioring on toinen FCI:n hyväksymä kansainvälinen suojelukoemuoto IPO:n ohella. Se kehitettiin 1980-luvun puolivälissä ottamalla piirteitä seuraavista lajeista: Belgian ring, Ranskan ring, KNPV, Campagne sekä saksalainen/sveitsiläinen suojelukoe.

Mondioring on haastava laji – ylimmässä luokassa yli 360 pisteen tulokset ovat harvinaisia (korkein mahdollinen pistemäärä 400). Ylimmän luokan koesuoritus kestää n. 40 minuuttia, jona aikana koiralla ei ole pantaa tai hihnaa. Kaikki liikkeet tehdään peräkkäin, satunnaisessa järjestyksessä osioittain. Koiran on suoriuduttava muun muassa seitsemästä eri suojeluliikkeestä.

Mondioring-kilpailuissa tuomari kehittää yllätyksellisiä skenaarioita koiran ja ohjaajan kuormittamiseksi. Koiraa testataan vaihtelevuudella ja ulkoisilla häiriötekijöillä. Kilpailussa voi myös olla jokin teema, johon liittyvää rekvisiittaa kentälle on levitetty.

Maalimiestyöskentely vaikeutuu asteittain luokasta toiseen siirryttäessä, ja varsinkin ylimmässä luokassa koiraan kohdistuu paljon painetta sekä

ympäristöärsykkeiden että maalimiehen osalta. Koiran täytyy olla viettikestävä, "nollatilassa" suoritusten välissä ja jälleen täydessä vauhdissa, kun käsky käy tai kun tilanne vaatii.

Mondioring-ohjelma koostuu muiden ring-lajien tapaan kolmesta osiosta:

1. tottelevaisuus, 2. hyppy ja 3. suojelu

Osioihin sisältyvien harjoitusten järjestys arvotaan arvalla kokeen alussa ja se on sama kaikille kilpailijoille. (Lähde Palveluskoiraliitto,

<http://www.palveluskoiraliitto.fi/koelajit/palveluskoiratoiminta/palveluskoirakoelajit/suojelukoe-mondioring>)

Suomessa Mondioring-kokeeseen voivat osallistua palveluskoirakoeoikeudet omaavat rodut suoritettuaan BH-kokeen hyväksytysti. Alaikäraja Suomessa on 12 kk.

Mondioring-kokeessa kentällä näkee seuraavia henkilöitä

- **Maalimies**, jolla on päällä kokosuojaapuku, koira saa purra minne vain mutta opetetaan yleensä puremaan raajoihin sekä koiran että maalimiehen turvallisuuden takaamiseksi
- **Tuomari**, joka suunnittelee ja päättää seuraamiskaaviot ja kokeen kulun sääntöjen asettamien reunaehtojen sisällä
- **Ohjaaja**, joka ohjaa koiraansa ja kutsuu koiran luokseen valinnaisesti joko pillillä tai suullisella käskyllä, läpi kokeen on käytettävä samaa kutsumistapaa
- **Koira**, jolla ei käytetä pantaa eikä talutinta
- **Liikkeenohjaaja, tuomarin sihteeri sekä kenttähenkilökuntaa**

Kokeen kulku

TOTTELEVAISUUS koe aloitetaan tottelevaisuusosiolla, joka koostuu seuraavista liikkeistä, liikkeiden järjestys voi vaihdella:

- **Seuraaminen**, seuraamiskaavio vaihtelee kokeittain, tuomari suunnittelee sen erikseen joka kokeeseen. Kaavio näytetään ohjaajille kokeen alussa kerran. Seuraamiskäskyn saa antaa vain kerran liikkeen alussa.
- **Paikallaanolo**, koira on minuutin ajan paikallaan maassa tai istuen (vain 3. lk), ohjaaja voidaan ohjata piiloon, koira häiritään erilaisilla äänillä, esineiden heittelyllä, jalkapallon pelaamisella ym. Koiraan ei kuitenkaan saa koskea.
- **Eteenlähetys**, koiran tulee ylittää linja maahan merkittyjen pisteiden välistä ja palata ohjaajan kutsusta. Etäisyys kasvaa luokittain.
- **Asennonvaihdot**, koira vaihtaa asentoa ohjaajan käskystä, koira ei saa edetä, etenemisestä tulee miinuksia. Liikkeen päätteeksi ohjaaja kutsuu koiran luokseen.
- **Ruoasta kieltäytyminen**, paikoilleen jätetylle koiralle tarjotaan ruokaa, koira ei saa koskea ruokaan.
- **Nouto**, koira noutaa noutoesineen, joka voi olla melkein mikä vain alle 1 kg painoinen esine ja luovuttaa sen istuallaan. Esineellä ei saa leikkiä mutta koira saa korjata otetta kolme kertaa.
- **Tunnistusnouto** (2. ja 3. lk), koiran on tunnistettava ohjaajan hajustama puukapula muiden vastaavien joukosta ja tuotava se ohjaajalle. Luovutus istuallaan. Etäisyys 30 m.

HYPYT

- Luokassa 1 suoritetaan yksi valinnainen este, luokassa 2 kaksi estettä, joista toinen aitaeste, luokassa 3 suoritetaan kaikki esteet
- Kaikille esteille yhteistä on, että ohjaaja voi pyytää matalampaa tai lyhyempää estettä ja että estettä saa yrittää kahdesti. Helpotuksesta seuraa pistemenetyksiä, samoin uusintayrityksestä.
- **Aitaeste**, 100 cm (1 luokka) -120 cm (2-3 luokka) korkea. Koira hyppää molempiin suuntiin ja käy välissä makuulla.

- **Palisade** eli **seinäeste**, 180-230 cm korkea, ylitetään vain yhteen suuntaan, liike päättyy maahanmenoon
- **Pituuseste** 3-4 m pitkä

SUOJELUOSUUS ELI PURULIIKKEET

- **Hyökkäysliikkeissä** (keppihyökkäys, välinehyökkäys, pako) koiran lähetysasento on vapaa ja koira lähtee käskyn saatuaan kohti maalimiestä ja pyrkii puremaan heti. Irrotus tapahtuu tuomarin merkistä joko pillillä viheltämällä tai ohjaajan suullisella kutsulla. Koiran on irrotettava yhden sekunnin kuluessa ja palattava sen jälkeen ohjaajan luo. Puruotetta ei arvostella mutta otteen vaihtamisesta seuraa vähennyksiä
- **Keppihyökkäys**, maalimies saa vastustaa ja estää koira kepillä, koiraan ei saa kuitenkaan koskea. 2 ja 3 luokassa keppihyökkäys tehdään esteen (esim. heinäpaalit, vesiallas, autonrenkaita) yli.
- **Välinehyökkäys**, vain 2 ja 3 luokassa. Koiraa häiritään ja yritetään estää erilaisilla välineillä, kuten huiskilla, tyhjillä juomapulloilla, vesipulloilla... koira vahingoittamatta
- **Pako**, maalimies pakenee koira, pakoliikkeessä ammutaan kahdesti 9mm starttiaseella
- **Keskeytetty pako**, vain 3 luokassa, tuomari ilmoittaa vasta koiran liikkeelle lähettämisen jälkeen onko kyseessä keskeytetty vaiko normaali pako.
- **Ohjaajan puolustus**. Tämä on yksi mielenkiintoisimmista osioista. Yleensä liikkeeseen osallistuu kaksi maalimiestä, jotka ohjaavat ohjaajaa tekemään erilaisia temppuja, kuten kantamaan tai työntämään esineitä, istumaan, kiipeilemään, liikkumaan eri tavoin ym. Koiran on pysyttävä metrin säteellä ohjaajastaan ja purtava vasta hyökkäyshetkellä. Liikkeeseen sisältyy aina ohjaajan kättely, jolloin koira ei saa koskea maalimieheen. Hyökkäys tapahtuu läimäyttämällä ohjaajaa kahdella kädellä, tällöin toisen maalimiehen on oltava riittävän etäällä, jottei koiralle aiheudu hämmennystä kumpi olikaan hyökkäävä maalimies. Irrotuksen jälkeen koira jää vartioimaan maalimiestä ja palaa ohjaajansa luo vasta kutsusta, johon tuomari antaa luvan. Ohjaaja ei saa puhua liikkeen aikana.
- **Etsintä ja kuljetus**, 2 ja 3 luokat. Koira lähetetään etsimään piiloutunutta maalimiestä, koira ei saa haukkua ennen havaintoa. Kun koira löytää maalimiehen, se alkaa vartioida maalimiestä haukkuen, kunnes tuomarin merkistä maalimies alkaa liikkua ja koira seuraa. Kuljetuksen aikana maalimies voi ylittää esteitä enintään kolmasti ja maalimiehen on yritettävä paeta koiralta, jolloin koiran on purtava maalimiestä.
- **Esineen vartiointi**, 3 luokka. Koira vartioi itsenäisesti ympyrän keskellä olevaa esinettä jonka maalimies yrittää varastaa. Koira saa purra aikaisintaan, kun esinettä lähestyvä maalimies on kahden metrin säteellä esineestä ja sen on irrotettava itsenäisesti ja palattava esineelle viimeistään, kun maalimies perääntyy 5 metrin päähän ympyrän keskipisteestä. Liike epäonnistuu jos koira ei pure maalimiestä ja maalimies saa varastettua esineen.

Sanastoa

Blokki, keppiblokki = maalimies yrittää blokata koiran heilauttamalla keppiä itsensä ja koiran välissä kun koira on tulossa puruun

Esineet = maalimies käyttää esinehyökkäyksessä erilaisia viuhkoja, tyhjiä juomapulloja, vettä tai muuta vastaavaa joilla häiritään koira esinehyökkäyksessä. Koira ei saa vahingoittaa tai satuttaa

Honkki = torvi, jolla tuomari aloittaa liikkeen (yksi honkkaus), lopettaa liikkeen (kaksi honkkausta) sekä merkkää liikkeen aikana annettavat käskyt kuten puruun lähetys ja irrotus, sekä esimerkiksi seuraamisessa pysähdykset. Kolmella peräkkäisellä honkkauksella merkataan hylätty liike

Keppi, rätinäkeppi = maalimiehen käyttämä neljään osaan halkaistu bambukeppi, koiraan ei saa osua kepillä

Nollakoira = koirakko, joka näyttää osallistujille kokeen kulun, eli suorittaa liikkeitä tuomarin suunnittelemassa järjestyksessä, ei osallistu kokeeseen

Objekti = esine, jota koira vartioi esineen (objektin) vartioinnissa

Palisade = seinäeste, suoritetaan vain yhteen suuntaan

Ruokasyötit = 2- ja 3-luokissa kentällä on ruokasyöttejä, joihin koira ei saa koskea

Transport = kuljetus

Valmistelu = jokaista liikettä edeltää valmisteleva osuus, jolloin koiraan saa koskea ja sille saa puhua

Teksti:
Hanne
Kankaanranta
Kuvat:
Martti Jussila